

Motion till riksdagen 2022/23:159

av Sofia Skönnbrink och Sanne Lennström (båda S)

Jämlik vård

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över systemet med privata sjukvårdsförsäkringar i syfte att skapa en mer jämlik vård och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det svenska välfärdssamhället där vi solidariskt bidrar efter förmåga för att bygga samhället starkt är något som vi ska vårda och vara rädda om. Det bidrar till att människor oavsett ekonomiska förutsättningar får vård och omsorg vid behov och att ingen behöver lida nöd på grund av sjukdom, funktionsnedsättning, ålderdom eller arbetslöshet.

Tyvärre har utvecklingen gått åt fel håll de senaste åren där allt mer av vår gemensamt finansierade välfärd har lagts ut på marknaden. Marknadslösningarna har bland annat lett till att hälso- och sjukvården har splittrats upp och att tillgången till vård har blivit ojämnt fördelad över landet.

För oss socialdemokrater är det självklart att det är det medicinska behovet och inte storleken på plånboken som ska styra vilken vård som invånarna i Sverige får. Det är grundläggande i ett samhälle som respekterar alla människors lika värde.

Därför behöver vi motverka kommersialiseringen och marknadsstyrningen av vården. Det är de sjukaste patienterna som ska få vård först, inte de som kan köpa sig före i kön.

Vid slutet av 2021 hade 720 000 svenskar en privat sjukförsäkring, vilket är en ökning med cirka fem procent sedan året innan. Den snabba utvecklingen av antalet privata sjukvårdsförsäkringar riskerar inte bara att förändra sjukvårdssystemet i grunden, utan är dessutom ojämnt och ojämfäst fördelad. Det ökar klyftorna i samhället och minskar tilliten till den offentliga sjukvården.

Att patienter med privat sjukvårdsförsäkring får vård snabbare än andra patienter strider direkt mot målen i 3 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen som bland annat säger att vi ska ha en vård på lika villkor för hela befolkningen och att den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården.

För att motverka risken att det utvecklas ett parallellt sjukvårdssystem som innebär att patienter vars vård är offentligt finansierad missgynnas i förhållande till patienter med en privat sjukvårdsförsäkring bör tillämpningen av privata sjukvårdsförsäkringar ses över. Det finns annars en risk för undanträngningseffekter som missgynnar dem som inte har råd att bekosta en privat försäkring.

Sofia Skönbrink (S)

Sanne Lennström (S)